

Catalunya Nova

ANY 1.er

Buenos Aires, Març 28 de 1914

Núm. 5

"Catalunya Nova"

Periòdic setmanal d'accló patriòtica

Redacció i administració

PIEDRAS NÚM. 740

Hores d'oficina: de 8 a 10 p. m.

Tota la correspondència adreçar-la a

J. Vilá Estruch

Sostrepció: 1.50 trimestre

Cooperadors: quota lliure

Se paga a l'avençada

Redactors i col·laboradors

de CATALUNYA NOVA

Aleu (Antoni de P.), Malagarriga (Carles), Martí Dedeu, M. Balmas Jordana, H. Nadal Mallol, Florenci Bassa, Mireia, Gracieta B. de Llorens, J. Vilá Estruch, Medina Onrubia, Ramón Canals, Bonaventura Ramentol, Delfi Dalmau, Pere Redón, Torres Nin, Casals i Bové, Rosa García Costa, Ll. Tintoré, Eduard Nogué, Angel Boixader, Francesc Fortuny, Joan B. Llonch, Ernest Suñer, Julià Molinari, M. Bandranas, Joan B. Fohn, Nicanor Vázquez, Joan Ardit, Emili Macià, Sautiango Gomis, Juan Antelo, J. Roses Abella, Fernández Borrás.

Corresponsals Redactors

Bahia Blanca, VICTORIA PEREZ
Bolivar, FLORENCI BASSA
Trenque Lauquen, JOAN LLORENS
Santiago de Xile, FRANCISCO GODO
Montevideo, ENRIC DE MUR
Henderson, F. BOSCH MIRÓ
La Plata, LLUIS DIAZ
Asunción (Paraguai), JOSEP M. SILVESTRE
Mendoza, RICARD RODRÍGUEZ ROY
Paraná (Entre Ríos), JOSEP LLENSA
Balcarce, JOSEP PONS
La Carlota, EMILI GASSOL
Catalunya, SETMANARI «RENAIXEMENT»
Río IV, SALVADOR HOMS
Perpinyà (Catalunya Francesa), JULI
DELPONT i PERE VIDAL

La Paz (Bolivia), MEDARDO CHAVES
S. Paolo (Brasil), RAMÓN CENDRÉ
Panamá, EMILI SALA
Rosari, SALVADOR MARTÍN
Tandil, JOSEP CARRAU
Alejo Ledesma, BENJAMÍ ROCA
Rufino, JAUME OTZET
Cienfuegos: ANGEL ROIG
Guayaquil: P. MASPONS I CAMARASA
Canals: JOSEP SERRA
Habana: "LA NOVA CATALUNYA"
Mèxic: "EL RAT PENAT"
Guantánamo: "BLOK CATALONIA"
Tucumán: PERE FORCADA
Pico: JOAN GRIFOLS
S. Agustín: FRANCISCO CARRATÉ.

Tots aquests Corresponsals son autoritzats per a rebre avisos i sotscipcions.

Sobre lo mateix ⁽¹⁾

He sigut favoregut amb manifestacions de ahessió i de conformitat a lo sostingut en mon article titolat "Agropem-nos" sortit en el número anterior, les que esperonen ma vanitat (tots en tenim mes o menys) i me porten a seguir conversant sobre el mateix tema.

I sento estar mancat de autoritat, per a que mes paraules siguin escoltades, cregudes i seguides: mes aixó no obstant i alló de "vox clamantis in deserto" (¿está ben dit?), m'atreveixo a estampar alguna observació.

Començo per a fer notar que aquí els catalans, amb tot i esser tants, som ningú. Aixó sembla paradoxal, mes no ho es.

A Buenos-Aires i suburbis hi deuen viurer de 12 a 15.000 catalans, es a dir: 12 a 15.000 persones nascudes a Catalunya i que potser totes parlen encara el catalá.

Fora de treballar i viurer, i arrear, els favoreguts per la sort, alguns pessos que els assegurí un benestar present i un acomodat pervindre, no he sapigut veurer que han fet o que fan tots aquesta bona gent.

La vida aïllada, resultat, s's vol, de nostre idiosincracia nacional, no conduceix a cap finalitat útil ni al home ni a la colectivitat, ni a la Pátria.

Les illes no formen continents i no s'hi vá en lloc.

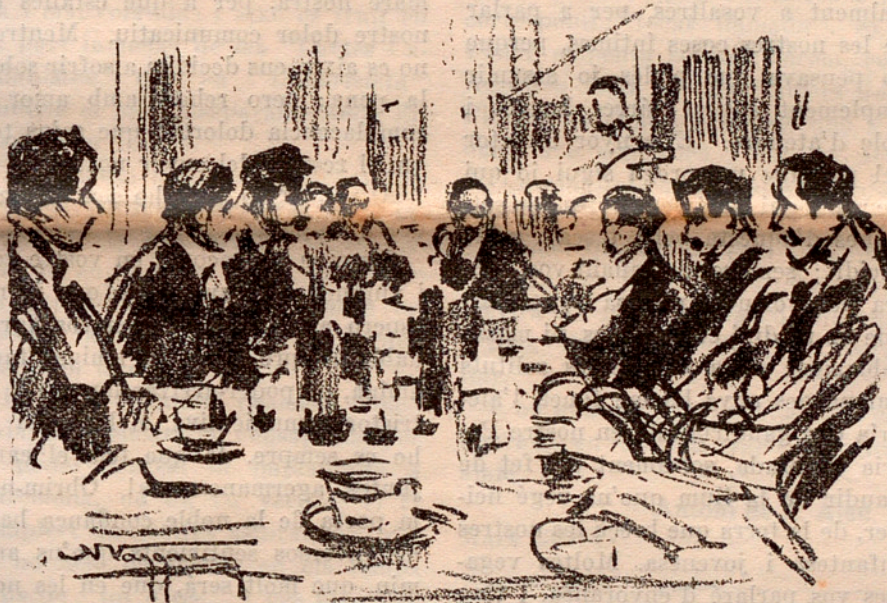
Aixis meteix passa als homens, i a nostres compatricis, especialment.

Entre nosaltres fora del us del mateix llenguatge, encare molts

(1) La redacció fa seus els arteies publicats amb la firma del Senyor Antelo, deixada a proposit per a no privar lo del merit que ells tenen.

FESTA INTIMA DE LA REDACCIÓ DE

CATALUNYA: NOVA

Apent del artista Nicanor Vazquez

l'han perdut o l parlen com nostres municipals, no hi existeix cap nexa vivim separats uns de oltres per un mar de fredór, de indiferencia.

El perquè ja el déiem en el article del anterior CATALUNYA NOVA. Nostre caràcter ferestee, ja que no per alló de la "mísera povertá", de que parla el Dante.

Mes jo cree que sía quina es vullga, la causa obeeix a un evident malentés que es deu combatrer amb la prédica i amb el exemple.

Per a una i altre manera de obrar, cal no avant-posár l'amor propi al amor patri, i, fet aixó, ja veurém com es cosa facil arribar a constituir un conglomerat de verdadera importancia i de representació útil per a tots els catalans.

Juan Antelo.

GLOSARI

Germanor: Eus-aquí un mot que torna a tenir gloriosa actuació i tan debó que aquesta no fineixi tristement, como flor marcida a trene de auba.

Sapiguém pronunciar-lo bellament, aquest mot, com efusió que flueix de lo mes intim del nostre esser i no com vulgar banalitat o foc d'artifici. Despres de tot, fer-ho com cal, es un deure nostre.

No creguen que aixó sigui cap sacrifici, sino que es, ben al contrari una aventatge moral ben apreciable. La germanor, per a que floreixi amb esplendént ufana, no exigeix mes que la deposició dels vells odís i de les petites miseries, amb lo que es

guanya el benestar esperitual i la pau de l'anima.

Perqué hem de tenir ben entés que germanor no vol dir confusió ni aborsió íntegra, sino simplement respecte, estimació i sobre tot consideració social. Tres bondats animiques que dignifiquen.

I si les tenim, veurem que la germanor ens permet a cada hu les coses mes oposades, mentres en alló que 'ns es comú,—als catalans ens ho es la patria, Catalunya,—anem sempre ben avinguts i estiguem disposats a treballar per ella. Per lo demés a casa seva tothom, individual e col·lectivament, pod continuar fent alló que plá be li sembli, mentres no desdigni de l'obra de conjunt, sense que ningú tingui dret a criticarli. Pod cantar, ballar, instruirse o delectar-se puerilment si aixó constitueix per a ell un esbarjo. Lo unie que exigeix aquest ideal superior, es l'hegemonía excelsa de la catalanitat que no deu bandejar-se jamai i que esplendorosament deu reflectir en tota actuació dels nuclis creats alentorn del credo patri.

Solsament amb la franquesa per a norma de conducta la Germanor es possible.

Jo.

"Catalunya Nova" al seus amics

Gramática i lletres catalanes

En el nombre passat, oferírem 6 beques per a ls deixebles de questions artístiques. Ara, desitjant que en les families triomfi l'esperit patri i que 'ls nois i noies llegeixin i escriguin catalá, oferím 8 beques a altres tants alumnes de més de 12 anys que vullguin cursar **Gramatica catalana i Lletres catalanes**. Tots els dies de 8 a 10 s'admeten inscripcions fins al nombre reglamentari. **Lliçons**